

Čj. UOOU-00182/13-27

ROZHODNUTÍ

Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako odvolací orgán příslušný podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodl dne 20. května 2013 podle § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu takto:

Rozklad účastníka řízení, České republiky - Vězeňské služby České republiky, se sídlem Soudní 1972/1a, 140 67 Praha 4, IČ: 00212423, podaný proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-00182/13-21 ze dne 25. března 2013, **se zamítá**.

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb. bylo zahájeno oznámením Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), které bylo účastníkovi řízení, České republice - Vězeňské službě České republiky, se sídlem Soudní 1972/1a, 140 67 Praha 4, IČ: 00212423, (dále jen „účastník řízení“) doručeno dne 16. ledna 2013. Podkladem pro zahájení tohoto řízení byl spisový materiál shromážděný v rámci kontroly provedené inspektorkou Úřadu RNDr. Kamilou Bendovou, CSc. ve dnech 22. června až 3. prosince 2012 ukončené kontrolním protokolem zn. INSP1-5838/11-26/BYT ze dne 5. prosince 2012.

Ze spisového materiálu je především zřejmé, že v době mezi 14. květnem a 5. červnem 2012 došlo k neoprávněnému přístupu k osobním údajům 8 osob umístěných ve vazebních věznicích v souvislosti s případem a zatčením MUDr. Davida Ratha a následnému zveřejnění fotografií těchto osob v deníku Blesk dne 2. a 5. června 2012. Šetřením účastníka řízení bylo zjištěno, že zveřejněné údaje pocházely z vězeňského informačního systému a k jejich úniku došlo jednáním dvou osob. Jednalo se o příslušníka Vězeňské služby České republiky a o občanského pracovníka na pozici psychologa, proti kterým bylo dne 10. června 2012 zahájeno trestní stíhání.

Dále z předmětného spisového materiálu vyplynulo, že do vězeňského informačního systému, resp. k osobním údajům vězněných osob, měli přístup všichni zaměstnanci účastníka řízení (kteří byli oprávněni pracovat s informačním systémem) bez rozdílu, tudíž i zaměstnanci z jiných věznic, než ve kterých byly vězněny osoby, na jejichž osobní údaje bylo nahlíženo. Přesněji řečeno, kontrolní protokol zn. INSP1-5838/11-26/BYT ze dne 5. prosince 2012 konstatoval, že *„oprávnění přístupu do osobních údajů vězňů z jiné věznice bylo před incidentem nastaveno tak, že jej měli všichni zaměstnanci, kteří měli funkční místo ve správě vězňů. Naopak nyní mají pouze vybraní uživatelé vězeňského informačního systému přístup k osobním údajům osob vězněných v jiných věznicích.“* Tedy, jak lze dovodit

z kontrolního protokolu, poté, co účastník řízení v důsledku předmětného incidentu provedl korekce ohledně přístupových práv, mají do vězeňského informačního systému přístup pouze zaměstnanci účastníka řízení podle úkolu, který provádějí, a to tak, aby všechny osobní údaje, které jsou jim zobrazeny, byly nezbytně nutné k právě prováděnému úkolu.

Správnímu orgánu prvního stupně dále bylo dne 22. ledna 2013 doručeno vyjádření účastníka řízení, konstatující, že k vězeňskému informačnímu systému, konkrétně k fotografiím jednotlivých vězňů, měl přístup každý zaměstnanec účastníka řízení, který byl jakýmkoliv způsobem povinen pracovat s daty vězněných osob. Jednalo se o pracovní pozice ředitele, zástupce ředitele, správních referentů úseku správního, dozorců výkonu vazby a výkonu trestu, vychovatelů výkonu trestu a vazby, sociálních pracovníků, pedagogů, psychologů, strážných vězeňské stráže, příslušníků prevence a stížností, zaměstnanců zdravotních středisek, materiálních intendantů, zaměstnanců úseku zaměstnávání vězněných osob, účetních, duchovních zaměstnanců a příslušných vedoucích funkcionářů. Účastník řízení dále uvedl, že v době, kdy došlo k nahlížení do vězeňského informačního systému ze strany dvou výše uvedených zaměstnanců, platil interní předpis „Nařízení generálního ředitele č. 20/2005, o provozu výpočetní techniky ve Vězeňské službě České republiky“. Tento v § 4 definuje činnost uživatele v počítačové síti, a to včetně omezení a zákazů. Podle § 4 odst. 7 tohoto nařízení uživatel odpovídá při práci s údaji za dodržování předpisů o ochraně osobních údajů v informačních systémech. V § 10 předmětného nařízení jsou pak uvedena další opatření pro ochranu osobních údajů v síti účastníka řízení.

Následně bylo dne 12. února 2013 účastníkem řízení na základě žádosti správního orgánu prvního stupně sděleno, že k vězeňskému informačnímu systému, konkrétně k fotografiím jednotlivých vězňů, mělo přístup, a to k datu, kdy byly předmětné fotografie neoprávněně předány tisku, cca 5.000 zaměstnanců účastníka řízení.

Po výzvě účastníkovi řízení podle § 36 zákona správního řádu správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí čj. UOOU-00182/13-21 ze dne 25. března 2013. V rozhodnutí správní orgán prvního stupně vyhodnotil počínání účastníka řízení jako porušení povinnosti stanovené v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnosti přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů, a tedy i jako spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., neboť nepřijal nebo neprovedl opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů, za což byla účastníkovi řízení v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. uložena pokuta ve výši 50.000 Kč. Toto rozhodnutí bylo účastníkovi řízení doručeno dne 25. března 2013.

Účastník řízení rozhodnutí posléze napadl řádným rozkladem vyjádřeným dopisem čj. VS 1/058/001/2013-50/PRV/085 ze dne 5. dubna 2013, který byl Úřadu doručen do datové schránky dne 9. dubna 2013.

V rozkladu účastník řízení především uvedl, že se správního deliktu nedopustil, přičemž není vyloučeno zahájení řízení o přestupku vůči konkrétním osobám, kterých jednáním došlo ke zveřejnění fotografií 8 osob umístěných ve vazebních věznicích v souvislosti se zatčením MUDr. Davida Ratha. K údajům ve vězeňském informačním systému musí mít, podle názoru účastníka řízení, přístup všichni zaměstnanci, kteří je do tohoto systému vkládají nebo používají ke své práci. Těmito zaměstnanci nesmí a nemohou být pouze zaměstnanci konkrétní věznice, ve které je vězněná osoba umístěna. Přehodnocení přístupu konkrétních zaměstnanců, ke kterému účastník řízení přikročil, tento princip nikterak nezměnilo. Počet zaměstnanců oprávněných k přístupu nemá dle jeho vyjádření se zveřejněním předmětných fotografií žádnou souvislost. Dále účastník řízení uvedl, že promítl povinnosti při ochraně osobních údajů do svých vnitřních předpisů, o čemž byl Úřad již v průběhu kontroly informován. Porušení povinností stanovených zákonem č. 101/2000 Sb. i vnitřními předpisy

o ochraně osobních údajů v informačních systémech konkrétními zaměstnanci, mu nelze, podle jeho mínění, přičítat k tíži. Žádný předpis nemůže zabránit jejich porušení. Režim ochrany osobních údajů uplatněný ve vězeňském informačním systému umožnil identifikovat osoby, které jej porušily a vyvodit důsledky. Závěrem účastník řízení uvedl, že zajištění ochrany osobních údajů nemůže spočívat v hledání výkladu právní úpravy, který umožní ukládat za údajné porušení povinnosti sankce. Znovu zopakoval, že se porušení zákona č. 101/2000 Sb. nedopustil a poukázal také na novelu tohoto zákona, která je součástí Ministerstvem vnitra navrženého zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím kontrolního řádu (čj. MV-10491/LG-2013), dle kterého může Úřad upustit od uložení pokuty, pokud dojde k nápravě zjištěného protiprávního stavu. Z uvedených důvodů proto účastník žádá rozhodnutí zrušit a řízení zastavit.

Odvolací orgán přezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházelo jeho vydání, a dospěl k následujícím závěrům.

K předmětu řízení odvolací orgán, a to v souladu se správním orgánem prvního stupně, především konstatuje, že údaje o fyzické osobě vedené ve vězeňském informačním systému, včetně fotografie, jako jejich nosiče, jsou nepochybně osobními údaji ve smyslu § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., neboť se týkají určeného subjektu údajů, resp. se k němu vztahují. Dále lze uvést, že účastník řízení tím, že stanovil účel, prostředky a způsob zpracování osobních údajů osob ve výkonu vazby (resp. obecně vězněných osob), tj. jejich zpracování ve vězeňském informačním systému, se stal správcem osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. a odpovídá proto za dodržování povinností stanovených pro jejich zpracování zákonem č. 101/2000 Sb., samozřejmě včetně povinností uvedených v § 13 odst. 1 tohoto zákona. Podle tohoto ustanovení je správce osobních údajů povinen přijmout mj. taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému přístupu k osobním údajům, resp. obecně k jejich neoprávněnému zpracování.

Odvolací orgán konstatuje, že interní předpis „Nařízení generálního ředitele č. 20/2005, o provozu výpočetní techniky ve Vězeňské službě České republiky“ tak, jak byl účastníkem řízení aplikován, umožňoval, aby k veškerým osobním údajům měl přístup každý zaměstnanec, který byl jakýmkoli způsobem povinen pracovat s daty vězněných osob. Tento stav evidentně svědčil o nedostatečném plnění povinností účastníka řízení posoudit rizika týkající se zabránění neoprávněnému čtení, kopírování a přenosu záznamů obsahujících osobní údaje, jak ukládá § 13 odst. 3 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., a také o přímém porušení povinnosti uložené ustanovením § 13 odst. 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. zajistit, aby fyzické osoby měly přístup pouze k osobním údajům odpovídajícím oprávnění těchto osob. V této souvislosti je nezbytné zvláště zdůraznit, že míru plnění povinností podle § 13 odst. 3 a 4 zákona č. 101/2000 Sb. je nutno, vzhledem k dikci předvětí obou posledně zmíněných ustanovení, považovat za zásadní kritérium k posouzení míry plnění povinností uložených v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. Uvedená skutečnost tak svědčí o porušení povinností podle § 13 zákona č. 101/2000 Sb. ze strany účastníka řízení.

V důsledku (nejenom) výše uvedených nedostatečných opatření při zabezpečení osobních údajů účastníkem řízení poté mohlo dojít k neoprávněnému zveřejnění osobních údajů z jeho informačního systému. Tím samozřejmě není vyloučeno zároveň uplatnit v samostatných řízeních odpovědnost osob, které konkrétně způsobily porušení příslušné povinnosti.

O nevyhovujícím plnění povinností při zabezpečení osobních údajů podle § 13 zákona č. 101/2000 Sb. ke dni, kdy byly předmětné fotografie neoprávněně předány tisku, ostatně svědčí i účastníkem řízení následně provedené opatření, na jehož základě byl přístup k osobním údajům povolen pouze zaměstnancům účastníka řízení podle úkolu, který provádějí, a to tak, aby všechny osobní údaje, které jim jsou zobrazeny, byly nezbytně nutné k právě prováděnému úkolu. Na tomto místě je ovšem nezbytné také poznamenat, že účastník řízení se mylně domnívá, že by Úřad jako rozhodující důvod pro přidělení

přístupových práv jednostranně akcentoval příslušnost zaměstnance ke konkrétní věznicí nebo počet zaměstnanců oprávněných k přístupu; kritériem je pracovní zařazení konkrétního zaměstnance a z něj vyplývající nutnost pracovat s osobními údaji. V této souvislosti ovšem účastník řízení ani v kontrole ani správním řízení nijak neodůvodnil, proč potřebují řadoví zaměstnanci mít v informačním systému přímý a nepřetržitý přístup k údajům vězňů z jiných věznic, přičemž dle odvolacího orgánu takový důvod ani neexistuje. Stejně tak je z výše uvedeného zjevné, že se rozhodně nejedná o účelové nalézání výkladu směřujícího k potrestání účastníka řízení, nýbrž o logický výklad právní normy.

Odpovědnost účastníka za správní delikt je sice postavena na objektivní odpovědnosti (tedy bez ohledu na zavinění), nicméně ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. zakotvuje liberační důvod, při jehož naplnění se právnická osoba, tedy i účastník řízení, může odpovědnosti za správní delikt zprostit. Podle § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. platí, že právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Nicméně zjištěné porušení povinností podle § 13 odst. 3 a 4 zákona č. 101/2000 Sb. aplikaci § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. evidentně znemožňuje.

Z druhé strany okolnosti nepochybně svědčící pro účastníka řízení, především to, že osoby, které únik dat způsobily, byly jím samotným identifikovány, pak správní orgán prvního stupně dostatečně zohlednil při stanovení výše pokuty, která mohla v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. dosáhnout výše až 5.000.000 Kč a uložená pokuta tudíž činí pouhé jedno procento zákonné sazby. V této souvislosti tak odvolací orgán konstatuje, že správní orgán prvního stupně při rozhodování o výši pokuty správně přihlédl jak k přitěžujícím tak i polehčujícím okolnostem a pokutu tudíž považuje za přiměřenou a řádně odůvodněnou.

K argumentaci účastníka řízení připravovanou novelou zákona č. 101/2000 Sb., zejména nově navrhovaným ustanovením § 40c, podle kterého, dojde-li k nápravě protiprávního stavu v souladu s uloženým opatřením nebo bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinnosti, může Úřad pro ochranu osobních údajů upustit od uložení pokuty, je třeba uvést, že se jedná pouze o návrh novely zákona, která dosud nebyla schválena (dokonce ani předložena do Parlamentu České republiky) a není tak součástí právního řádu. Takováto argumentace je tedy evidentně irelevantní. Nadto je třeba upozornit, že podle navrhovaného ustanovení by i poté, co by navrhované změny vstoupily v platnost, bylo ponecháno na zvážení Úřadu, zda bude od uložení sankce upuštěno či nikoli.

Odvolací orgán tedy neshledal v postupu správního orgánu prvního stupně žádná pochybení a na základě všech shora uvedených důvodů proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád nelze odvolat.

Praha 20. května 2013

otisk úředního razítka

RNDr. Igor Němec, v. r.
předseda

Za správnost vyhotovení:
Martina Junková